

Byggðastofnun

Ársreikningur 2010

Ártorg 1
550 Sauðárkrókur

Kt. 450679-0389

Efnisyfirlit

Áritun óháðra endurskoðenda.....	1
Áritun og skýrsla stjórnar Byggðastofnunar.....	2
Rekstrarreikningur.....	3
Efnahagsreikningur.....	4
Sjóðstreymi.....	6
Skýringar.....	7

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og forstjóra Byggðastofnunar

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Byggðastofnunar fyrir árið 2010 í umboði Ríkisendurskoðunar. Ársreikningurinn hefur að geyma áritun og skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Samkvæmt því ber þeim að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og reikningshaldslegu mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því álitum sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fái um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits stofnunarinnar sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits stofnunarinnar. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu Byggðastofnunar á árinu 2010, efnahag hennar 31. desember 2010 og breytingu á handbæru fé á árinu 2010, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana.

Ábending

Án þess að gera um það fyrirvara viljum við vekja athygli á skýringu nr. 17 en hún fjallar um áframhaldandi rekstrarhæfi stofnunarinnar í kjölfar þess að stofnunin þurfti að leggja stórar fjárhæðir í afskriftarreikning útlána. Stofnunin er í eigu og á ábyrgð ríkissjóðs, í ljósi þess teljum við að rekstrarhæfi stofnunarinnar sé tryggt og að grundvallarforsenda reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé ekki brostin.

Reykjavík, 25. febrúar 2011

Árni Snæbjörnsson
löggiltur endurskoðandi
Ernst & Young hf.
Borgartúni 30
105 Reykjavík

Áritun og skýrsla stjórnar Byggðastofnunar

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningskilánastofnana. Hann er gerður eftir sömu reikningskilaaðferðum og árið áður.

Aðalstarfsemi félagsins er að veita lán eða annan fjárhagslegan stuðning í því skyni meðal annars að bæta aðstöðu til búsetu í einstökum byggðarlögum og koma í veg fyrir að óæskileg byggðaröskun eigi sér stað eða að lífvænlegar byggðir fari í eyði.

Samkvæmt rekstrarreikningi nam tap af rekstri stofnunarinnar 2.628 milljónum króna á árinu 2010. Eigið fé í árslok samkvæmt efnahagsreikningi var neikvætt um 498 milljónir króna. Eiginfjárhlutfall samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki var -2,40%

Í árslok var eiginfjárhlutfall -2,40% eins og að ofan greinir. Ákvæði laga um fjármálafyrirtæki segja til um að eigið fé skuli að lágmarki vera 8% af áhættugrunni og uppfyllti stofnunin því ekki ákvæði laga þar um í lok árs 2010. Ljóst er því að ríkissjóður þarf að leggja stofnuninni til fjármuni eigi lánastarfsemin að halda áfram.

Alþingi samþykkti í fjárlögum 2011 heimild til að efla eigið fé Byggðastofnunar um allt að 1.000 milljónum króna að fenginni úttekt iðnaðarráðuneytisins á framtíðarfyrirkomulagi lánastarfsemi

Iðnaðarráðherra hefur skipað nefnd til að gera tillögur um framtíðarfyrirkomulag á lánastarfsemi stofnunarinnar. Nefndinni er ætlað að skila tillögum sínum eigi síðar en 1. maí nk.

Í kjölfar falls bankanna og gengisfalls íslensku krónunnar hefur stofnunin þurft að afskrifa og færa á afskriftarreikning meira en 8 milljarða króna frá árinu 2008. Ítarlega hefur verið farið yfir útlánasafn, hlutafjareign og fullnustueignir og verðmæti þeirra metin með reglulegum hætti.

Stjórn stofnunarinnar, forstjóri og forstöðumaður rekstrarsviðs staðfesta hér með ársreikning Byggðastofnunar fyrir árið 2010 með undirritun sinni.

Reykjavík, 25. febrúar 2011

Forstjóri

Forstöðumaður rekstrarsviðs

Rekstrarreikningur 2010

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

	Skýr.	2010	2009
Vaxtatekjur			
Vaxtatekjur af kröfum á lánastofnanir.....		139.744	293.633
Vaxtatekjur og verðbætur af útlánum.....		1.071.787	1.685.689
		<u>1.211.531</u>	<u>1.979.323</u>
Vaxtagjöld			
Vaxtagjöld og verðbætur af lántökum.....		675.875	1.292.804
Önnur vaxtagjöld.....		1.733	1.914
		<u>677.608</u>	<u>1.294.718</u>
Hreinar vaxtatekjur		<u>533.922</u>	<u>684.604</u>
Rekstrartekjur			
Framlag ríkissjóðs skv. fjárlögum.....		365.700	385.200
Annað framlag ríkissjóðs.....	6	49.225	46.535
Gengismunur.....		(205.487)	41.188
Aðrar rekstrartekjur.....		19.198	36.333
		<u>228.635</u>	<u>509.256</u>
Hreinar rekstrartekjur		<u>762.558</u>	<u>1.193.861</u>
Rekstrargjöld			
Veitt framlög til atvinnuráðgjafa.....		155.400	164.700
Veittir aðrir styrkir.....		51.225	49.437
Laun og launatengd gjöld.....	3,4	170.113	162.831
Annar rekstrarkostnaður.....		115.461	104.521
Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna.....		4.109	6.052
Framlög í afskriftarr. útlána og matsbreyting hlutabréfa.....	2,10	2.894.164	3.720.936
		<u>3.390.472</u>	<u>4.208.477</u>
Tap ársins		<u>(2.627.914)</u>	<u>(3.014.616)</u>

Efnahagsreikningur

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

	Skýr	2010	2009
Eignir			
Sjóður og kröfur á lánastofnanir			
Bankainnstæður og verðbréf.....	7	<u>1.875.859</u>	<u>2.167.413</u>
Útlán			
Útlán til viðskiptavina.....	8	13.196.171	17.412.611
Fullnustueignir.....	9	<u>867.644</u>	<u>350.755</u>
		<u>14.063.814</u>	<u>17.763.366</u>
Eignahlutir í félögum			
Hlutabréf.....	11	<u>951.483</u>	<u>1.054.191</u>
		<u>951.483</u>	<u>1.054.191</u>
Aðrar eignir			
Skuldunautar.....		43.036	2.675.108
Varanlegir rekstrarfjármunir.....	12	<u>60.282</u>	<u>54.223</u>
		<u>103.318</u>	<u>2.729.331</u>
Eignir samtals		<u><u>16.994.474</u></u>	<u><u>23.714.302</u></u>

31. desember 2010

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

	Skýr.	2010	2009
Skuldir og eigið fé			
Lántökur			
Verðbréfaútgáfa.....		4.492.411	7.606.178
Lán frá lánastofnunum.....		12.736.896	14.832.426
	13	<u>17.229.307</u>	<u>22.438.604</u>
Aðrar skuldir			
Afskriftarreikningur vegna veittra ábyrgða.....	16	161.771	19.383
Skuldheimtumenn.....		101.390	126.394
		<u>263.161</u>	<u>145.778</u>
		<u>17.492.468</u>	<u>22.584.381</u>
Skuldir samtals			
		<u>17.492.468</u>	<u>22.584.381</u>
Eigið fé.....	2,15	<u>(497.993)</u>	<u>1.129.921</u>
		<u>16.994.474</u>	<u>23.714.302</u>
Skuldir og eigið fé samtals			
Után efnahagsreiknings			
Veittar ábyrgðir.....	16	220.659	368.282

Sjóðstreymi 2010

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

	2010	2009
Handbært fé frá (til) rekstrar		
Tap ársins	(2.627.914)	(3.014.616)
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé:		
Framlög í afskriftarr. útlána og matsbreyting hlutabréfa.....	2.894.164	3.720.936
Afskriftir rekstrarfjármuna.....	4.109	6.052
Vextir, verðbætur og gengismunur.....	(1.888.701)	(191.570)
Ógreiddir styrkir.....	(2.850)	1.225
Handbært fé frá (til) rekstrar	<u>(1.621.192)</u>	<u>522.028</u>
Fjárfestingarhreyfingar		
Afborganir útlána.....	555.730	781.246
Veitt lán.....	(463.906)	(1.147.937)
Innleystar eignir.....	41.529	(13.512)
Hlutabréf.....	23.172	(64.846)
Keyptir varanlegir rekstrarfjármunir.....	(10.167)	(5.724)
Peningamarkaðslán SPRON.....	0	(256.086)
Skuldunautar.....	(13.950)	2.880
Fjárfestingarhreyfingar	<u>132.408</u>	<u>(703.979)</u>
Fjármögnunarhreyfingar		
Afborganir af lántökum.....	(2.339.395)	(1.156.511)
Nýjar lántökur.....	0	1.000.000
Framlag ríkissjóðs.....	3.600.000	0
Skuldheimtumenn.....	(63.375)	33.378
Fjármögnunarhreyfingar	<u>1.197.230</u>	<u>(123.133)</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	(291.554)	(305.084)
Handbært fé í ársbyrjun	2.167.413	2.472.498
Handbært fé í árslok	<u>1.875.859</u>	<u>2.167.413</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

1. Upplýsingar um stofnunina

Byggðastofnun er lánastofnun, kt. 450679-0389 og er megin starfsemi stofnunarinnar fólgin í útlánum og öðrum fjárhagslegum stuðningi. Lögheimili stofnunarinnar er að Ártorgi 1, 550 Sauðárkróki.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana. Hann byggir á kostnaðarverðsreikningsskilum, nema hvað varðar fjárfestingareignir, afleiður og fjármálagerninga sem ætlunin er að selja aftur og metið er til gangvirðis. Hann er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Hann er í íslenskum krónum og allar fjárhæðir eru sýndar í þúsundum króna, nema þar sem annað er tilgreint.

Matsaðferðir

Stjórnendur þurfa að meta og taka sértækar ákvarðanir er varða mikilvæga liði ársreikningsins og vegna eðlis síns eru háðir mati hverju sinni. Matsaðferðirnar eiga sér stoð í góðri reikningsskilavenju. Raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir, geta við sölu eða aðra ráðstöfun, reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

Verð- og gengistryggðar eignir og skuldir

Áfallinn gengismunur og verðbætur á höfuðstól eigna og skulda eru færðar í ársreikninginn. Verðtryggðar eignir og skuldir eru færðar miðað við vísitölur sem tóku gildi 1. janúar 2011. Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á síðasta skráða gengi í árslok. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Endurbætur eru eignfærðar ef líklegt er að þær skili stofnuninni framtíðarhagnaði og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur viðhaldskostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikning þegar til hans er stofnað. Afskriftir eru miðaðar við áætlaðan nýtingartíma einstakra varanlegra rekstrarfjármuna og reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti af stofnverði, að frádregnu áætluðu hrakvirði, miðað við eignarhaldstíma á árinu.

Afskriftarreikningur útlána

Afskriftarreikningur útlána er myndaður til að mæta þeirri áhættu sem fylgir útlánastarfsemi, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Framlög í afskriftarreikning útlána eru færð til gjalda í rekstrarreikningi að frádregnum endurgreiðslum vegna áður afskrifaðra lána.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum eru færðir á kostnaðarvirði eða áætluðu gangvirði þar sem því verður við komið. Matsbreytingar eru færðar yfir rekstur.

Fjárfestingar

Fjárfestingar stofnunarinnar eru flokkaðar í útlán og kröfur. Þær eru upphaflega metnar á gangvirði eða kostnaðarverði að viðbættum viðskiptakostnaði. Öll viðskipti stofnunarinnar vegna fjárfestinga hennar eru skráð á viðskiptadegi, sem telst sá dagur sem stofnunin hefur skuldbundið sig til viðskiptanna.

Útlán og kröfur

Útlán og kröfur eru fjáreignir, aðrar en afleiður, sem hafa fast eða fyrirfram ákveðið greiðsluflæði og eru ekki skráðar á virkum markaði. Útlán og kröfur eru almennt metnar á kostnaðarverði.

Skuldunautar

Kröfur á skuldunauta eru færðar samkvæmt upphaflegu viðskiptaverði að teknu tilliti til gengisbreytinga og að frádreginni niðurfærslu sem gerð er til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Til handbærs fjár í efnahagsreikningi og við gerð sjóðstreymis teljast bankainnstæður og gjaldkræfar kröfur á lánastofnanir.

Tekjur

Tekjur eru færðar þegar verulegar líkur eru á að fjárhagslegur ávinningur þeirra renni til stofnunarinnar og þegar hægt er að meta þær með áreiðanlegum hætti.

Vaxtatekjur eru færðar í rekstrarreikning þegar þær falla til.

Arðstekjur eru færðar þegar réttur stofnunarinnar til innheimtu liggur fyrir.

Leigutekjur af útleigu fjárfestingareigna eru færðar samkvæmt línulegri aðferð á leigutímanum.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

3. Laun og launatengd gjöld

	2010	2009
Laun	137.363	134.092
Lífeyrissjóðsframlög	16.850	16.369
Önnur launatengd gjöld	15.900	12.370
Laun og launatengd gjöld alls	170.113	162.831

Að meðaltali störfuðu 20 starfsmenn hjá stofnuninni á árinu m.v. heilsársstörf, sem er óbreytt frá fyrra ári. Í árslok voru 20 starfsmenn á launaskrá hjá stofnuninni og heilsdagsstöðugildi voru 20.

4. Þóknanir til stjórnar og forstjóra

Laun til stjórnar Byggðastofnunar og forstjóra greinast þannig:

	2010	2009
Örlygur Hnefill Jónsson, stjórnarformaður	0	933
Anna Kristín Gunnarsdóttir, stjórnarformaður	1.796	1.769
Aðrir stjórnarmenn	5.430	6.324
Aðalsteinn Þorsteinsson, forstjóri	10.583	10.683
Þóknanir til stjórnar og forstjóra samtals	17.809	19.709

5. Þóknanir endurskoðenda

Þóknanir endurskoðenda greinast þannig:

	2010	2009
Endurskoðun	5.212	3.255
Önnur sérfræðiþjónusta	3.166	4.085
Þóknanir endurskoðenda samtals	8.378	7.340

6. Önnur framlög ríkissjóðs

	2010	2009
Framlag ríkissjóðs v/eflingar atvinnulífs	44.225	42.935
Framlag ríkissjóðs v/atvinnuþróunarverkefna	5.000	3.600
Önnur framlög ríkissjóðs samtals	49.225	46.535

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

7. Sjóður og kröfur á lánastofnanir

	2010	2009
Bankainnstæður í íslenskum krónum	284.013	2.162.639
Bankainnstæður í erlendri mynt	8.568	4.774
Ríkisskuldabréf	1.583.278	0
Sjóður og kröfur á lánastofnanir samtals	1.875.859	2.167.413

8. Útlán til viðskiptavina

Sundurliðað eftir lántakendum:	2010	2009
Bæjar- og sveitarfélög	0,70%	0,57%
Einstaklingar	6,61%	5,82%
Sundurliðað eftir atvinnugreinum:		
Þjónustustarfsemi	41,14%	36,60%
Sjávarútvegur	31,34%	32,60%
Iðnaður	16,76%	15,97%
Fjármálastofnanir	0,04%	5,85%
Landbúnaður	3,42%	2,59%
	100%	100%

Útlán greinast þannig eftir eftirstöðvatíma:

Gjaldkræfar kröfur	624.423	534.765
Allt að 3 mánuðum	241.836	275.757
Yfir 3 mán. og allt að 1 ári	896.116	1.079.371
Yfir 1 ár og allt að 5 árum	3.723.597	5.073.926
Yfir 5 ár	7.710.199	10.448.792
	13.196.171	17.412.611

9. Fullnustueignir

	2010	2009
Fasteignir	867.644	350.155
Lausafjármunir	0	600
	867.644	350.755

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

10. Afskriftarreikningur útlána

Hreyfingar í þúsundum króna:

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Afskriftarreikningur í ársbyrjun	4.632.422	1.767.115
Framlag í afskriftarreikning á árinu	2.550.472	3.295.694
Endanlega töpuð útlán	(2.640.740)	(430.387)
Staða afskriftarreiknings í árslok	<u>4.542.154</u>	<u>4.632.422</u>
Framlag á árinu	2.504.454	3.295.694
Framlag vegna ábyrgða	142.388	8.128
Breytingar á mati hlutabréfaeignar	201.304	228.097
Virðisrýrnun annarra krafna	46.018	192.065
Innkomin áður afskrifuð lán	0	(3.048)
Framlög í afskriftarreining skv. rekstrarreikningi	<u>2.894.164</u>	<u>3.720.936</u>
Afskriftarreikningur útlána í hlutfalli af útlánum	25,61%	21,01%

11. Hlutafjáreign

Í árslok átti Byggðastofnun eftirtalin hlutabréf sem greinast þannig eftir nafnverði og eignarhluta:

	<u>Eignarhluti</u>	<u>Nafnverð</u>
Fasteignarekstur		
Ámundakinn ehf.	13,49%	21.000
Ásgarður hf.	13,10%	15.000
Dalagisting ehf.	12,11%	8.000
Dýralíf ehf.	28,92%	4.000
Fasteignafélagið Borg ehf.	29,78%	18.825
Fasteignafélagið Hvammur ehf.	24,86%	16.919
Grand hótél Mývatn ehf.	7,22%	10.000
Hótél Hellissandur hf.	24,98%	19.534
Hótél Norðurljós ehf.	46,40%	2.320
Tröllasteinn ehf.	18,92%	7.000
Urtusteinn ehf.	8,45%	32.818
Fasteignarekstur samtals		<u>155.416</u>

framhald...

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

	<u>Eignarhluti</u>	<u>Nafnverð</u>
Ferðapjónusta		
Brimnes hótél ehf.	12,00%	4.610
Ferðaskrifstofa Austurlands ehf.	5,81%	900
Hótél Flúðir hf.	11,94%	3.109
Hótél Húsavík hf.	0,38%	136
Hótél Valaskjálfr hf.	18,80%	4.500
Hótél Varmahlíð hf.	13,04%	3.000
Hvalamiðstöðin Húsavík ehf.	19,70%	2.000
Hvíldarklettur ehf.	26,63%	30.000
Nes-Listamiðstöð ehf.	41,67%	5.000
P/F Smyril-line	1,30%	65.541
Rauðka ehf.	16,67%	2.000
Snorri Þorfinnsson ehf.	19,89%	12.000
Textílsetur Íslands ses.	32,15%	2.000
Ferðapjónusta samtals		<u>134.796</u>
 Fjárfestingafélög		
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf.	40,00%	109.142
Eignarhaldsfélag Suðurnesja hf	19,03%	96.840
Eignarhaldsfélag Vestmannaeyja hf.	38,77%	7.850
Fjárfestingafélagið Vör hf.	41,83%	35.940
Gjöll ehf.	22,04%	110
Hilda hf.	0,36%	354
Hvetjandi ehf.	49,29%	55.429
Saga Eignarhaldsfélag hf.	0,36%	354
Tvídrangi ehf.	15,27%	4.991
Fjárfestingafélög samtals		<u>311.010</u>
 Landbúnaður		
Sláturfélag Austurlands fsvf.	28,00%	18.000
Yrkjar ehf.	7,29%	1.800
Landbúnaður samtals		<u>19.800</u>
 Rekstrarráðgjöf		
Atvinnuþróunarfélag Vestfjarða hf.	22,10%	1.933
Atvinnuþróunarfélag Þingeyinga hf.	31,86%	1.833
Forsvar ehf.	12,28%	2.000
Frumkvöðlasetur Austurlands ehf.	14,08%	7.000
Rekstrarráðgjöf samtals		<u>12.766</u>

framhald...

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Iðnaður	Eignarhluti	Nafnverð
Barri hf.	48,40%	43.904
Borg, saumastofa ehf.	19,82%	170
Eðalís ehf.	11,06%	3.000
Fjallalamb hf.	10,68%	10.000
Kjörorka ehf.	8,25%	2.000
Raflagnir Austurlands ehf.	22,37%	3.600
Sigurjón Magnússon ehf.	30,00%	214
Skaginn hf.	3,08%	5.928
TH ehf.	4,50%	2.000
Trico ehf.	33,33%	5.000
Ullarvinnsla Frú Láru ehf.	29,76%	2.500
Vilko ehf.	8,22%	2.955
Þörungaverksmiðjan hf.	27,67%	7.919
Iðnaður samtals		89.190
Heilbrigðis- og líftæknifyrirtæki		
Globodent á Íslandi ehf.	7,18%	2.353
Heilbrigðis- og líftæknifyrirtæki samtals		2.353
Sjávarútvegur		
Bernskan ehf.	34,53%	22.444
Eignarhaldsfélagið Gláma hf.	36,52%	114.500
Kampi ehf.	35,35%	28.000
Norðurskel ehf.	1,34%	1.261
Reykofninn-Grundarfirði ehf.	15,24%	5.160
Tó hf.	10,40%	2.667
Þórsberg ehf.	6,09%	2.308
Sjávarútvegur samtals		176.340
Upplýsingatækni		
Gagnaveita Skagafjarðar hf.	32,37%	103.750
HotMobileMail ehf.	24,53%	15.000
Óley ehf.	42,02%	10.000
Upplýsingatækni samtals		128.750
Verslun og þjónusta		
Samkaup hf.	2,77%	10.801
Verslun og þjónusta samtals		10.801
Hlutfjáreign samtals		1.041.222

Hlutabréf eru bókfærð í ársreikningi á 951.483 þús.kr.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

12. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir	Innréttingar	Bifreiðar	Samtals
Stofnverð 1/1	70.389	0	5.724	76.113
Afskrifað alls 1/1	(20.745)	0	(1.145)	(21.890)
Viðbót á árinu	0	3.219	6.949	10.168
Afskrifað á árinu	(1.947)	(322)	(1.840)	(4.109)
Bókfært verð 31/12	47.697	2.897	9.688	60.282
Stofnverð alls 31/12 ...	70.389	3.219	12.673	86.281
Afskrifað alls 31/12	(22.692)	(322)	(2.985)	(25.999)
Bókfært verð 31/12	47.697	2.897	9.688	60.282
Afskriftarhlutföll	2-3%	20%	20%	

Fasteignir stofnunarinnar eru metnar með eftirgreindum hætti. Til samanburðar er bókfært verð

	Fasteignamat	Vátryggingamat	Bókfært verð
Fasteignin að Skagfirðingabraut 17-21	26.754	84.210	34.518
Fasteignin að Háuhlíð 4	26.450	46.850	13.179
	53.204	131.060	47.697

13. Eignir og skuldir tengdar erlendum gjaldmiðlum og verðtryggingu

Gengisbundið:	2010	2009
Gengisbundnar eignir	9.175.994	13.289.618
Gengisbundnar skuldir	12.736.896	14.832.426
Nettó staða gengisbundinna eigna og skulda	(3.560.902)	(1.542.808)
Verðtryggt:		
Verðtryggðar eignir	4.028.743	4.298.063
Verðtryggðar skuldir	4.492.411	7.606.178
Nettó staða verðtryggða eigna og skulda	(463.668)	(3.308.115)

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

14. Lántökur

Lántökur sundurliðast þannig eftir eftirstöðvatíma:

	2010	2009
Gjaldkræft	0	0
Allt að 3 mánuðum	204.088	331.018
Yfir 3 mán. og allt að 1 ári	1.118.394	4.435.196
Yfir 1 ár og allt að 5 árum	9.987.220	7.072.110
Yfir 5 ár	5.919.605	10.600.280
	<u>17.229.307</u>	<u>22.438.604</u>

15. Eigið fé

Samkvæmt ákvæðum laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki skal eigið fé lánastofnunar á hverjum tíma eigi nema lægri fjárhæð en sem svarar 8% af svonefndum áhættugrunni. Í árslok 2010 var eiginfjárlutfall Byggðastofnunar samkvæmt framansögðu -2,4%.

Á árinu 2010 var samþykkt heimild í Fjárlögum 2011 um að efla eigið fé Byggðastofnunar um allt að 1.000 m.kr. að fenginni úttekt iðnaðarráðuneytisins á framtíðarfyrirkomulagi lánastarfsemi stofnunarinnar.

Eigið fé og eiginfjárlutfall samkvæmt eiginfjárákvæðum

	2010	2009
Staða í upphafi árs	1.129.921	1.544.537
Framlag ríkissjóðs	1.000.000	2.600.000
Tap ársins	(2.627.914)	(3.014.616)
	<u>(497.993)</u>	<u>1.129.921</u>
Eiginfjárlutfall	<u>-2,40%</u>	<u>4,92%</u>

16. Veittar ábyrgðir

Byggðastofnun hefur gengist í ábyrgðir að fjárhæð 382,4 milljónir. Í árslok var metin áhætta á því að ábyrgðir falli á stofnunina. Ábyrgðir að fjárhæð 161,8 milljónir, sem líklegar eru til að falla á stofnunina, hafa verið skuldfærðar í ársreikningi. Ábyrgðir utan efnahagsreiknings nema því um 220,7 milljónum í árslok.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

17. Rekstrarhæfi

Eins og fram kemur í skýringu nr. 15 uppfyllti stofnunin ekki eiginfjárkröfur sem gerðar eru til fjármálafyrirtækja. Samkvæmt lögum nr. 161/2002 skal eiginfjárlutfall lánastofnana ekki fara undir 8% af svonefndum áhættugrunni en í árslok var eiginfjárlutfall stofnunarinnar -2,4%.

Þegar árshlutauppgjör stofnunarinnar lá fyrir var Fjármálaeftirlitinu gerð grein fyrir helstu ástæðum þess að eiginfjárlutfall uppfyllti ekki kröfur laganna. Helst má þar nefna að stofnunin hefur þurft að leggja til hliðar verulegar fjárhæðir sem framlag í afskriftarreiking útlána, sbr skýringu nr. 10. Slíkt eitt og sér teljast vera aðstæður sem geta valdið verulegri óvissu um rekstrarhæfi og þar með óvissu um hvort stofnunin geti selt eignir sínar og greitt skuldir sínar við

Í nóvember 2010 skipaði iðnaðarráðherra starfshóp til að fjalla um framtíðarfyrirkomulag á lánastarfsemi stofnunarinnar. Megin tilefni þess að starfshópurinn var skipaður var að eigið fé var komið undir lögbundið lágmark. Starfshópurinn skilaði skýrslu sinni í janúar síðastliðnum og helstu niðurstöður hennar eru að:

Varlega áætlað má reikna með að ríkissjóður þurfi að leggja stofnuninni til 3,5 milljarð króna á næstu fimm árum, þar af 2,5 milljarð til að koma eiginfjárlutfalli í 8%.

Reynslan sýnir að ekki virðist raunhæft að gera þá kröfu að Bygðastofnun varðveiti eigið fé að raungildi miðað við óbreytt hlutverk hennar um eflingu byggðar og atvinnulífs á landsbyggðinni.

Verði lánastarfsemi stofnunarinnar haldið áfram liggur beint við að huga að þróun fleiri fjármögnunartækja hjá stofnuninni og aðlaga fjármögnunarstarfsemina að aðstæðum í þjóðfélaginu. Reynslan sýnir að eftirspurn eftir lánum hjá stofnuninni dregst saman þegar mikill vöxtur er í landsframleiðslu.

Á grundvelli skýrslu starfshópsins hefur ráðherra skipað nefnd fulltrúa þingflokka til að gera tillögur um framtíðarfyrirkomulag á lánastarfsemi Bygðastofnunar. Niðurstöður þeirrar nefndar skulu liggja fyrir í byrjun maí næstkomandi, eða innan þess tíma að hægt sé að taka tillit til niðurstaðna hennar við gerð fjárlagafrumvarps fyrir árið 2012.

Stofnunin er hins vegar í eigu ríkisins og samanber skýringu nr. 15 veitti Alþingi í fjárlögum 2011 heimild til að styrkja eiginfjárluta stofnunarinnar um 1.000 milljónir.

Framsetning ársreiknings Bygðastofnunar byggir á þeirri grundvallar forsendu að stofnunin sé rekstrarhæf, þ.e. geti innleyst eignir sínar og greitt skuldir við eðlileg rekstrarskilyrði. Samanber það sem hér að framan greinir er stofnunin rekin með tapi og eiginfjárstaða er neikvæð. Ekki er endanlega útséð um hvað framtíðin mun bera í skauti sér fyrir stofnunina. Hins vegar, með vísan til þess að stofnunin er í eigu og á ábyrgð ríkissjóðs, teljum við að rekstrarhæfi stofnunarinnar sé tryggt og því sé ekki til staðar þannig óvissa um rekstrarhæfi að sú grundvallarforsenda